

OUDE AZIË

VROEGE CONTINENTEN

OUDE GRIEKEN

MIDDELEEUWEN

RENAISSANCE

VROEG MODERN

MODERN

LAAT MODERN

FRIEDRICH NIETZSCHE

VERSTERK JE WILDE IK

FILOSOOF

FRIEDRICH NIETZSCHE

LAND
DUITSLAND

VLAG
TEKEN DE VLAG

BOEKTEKST

“ZO HAD ZARATHOESTRA TOT ZIJN HART GESPROKEN TERWIJL DE ZON OP HAAR HOOGTEPUNT STOND; TOEN KEEK HIJ VRAGEND OMHOOG – WANT BOVEN ZICH HOORDE HIJ DE SCHELLE KREET VAN EEN VOGEL. EN ZIE! EEN ADELAAR VLOOG IN WIJDE KRINGEN DOOR DE LUCHT, EN AAN HEM HING EEN SLANG, NIET ALS EEN PROOI, MAAR ALS EEN VRIENDIN: WANT ZE LAG OM ZIJN NEK GEKRONKELD. ‘HET ZIJN MIJN DIEREN!’ ZEI ZARATHOESTRA INNIG VERHEUGD. ‘HET MEEST TROTSE DIER ONDER DE ZON EN HET MEEST WIJZE DIER ONDER DE ZON – ZE MAKEN EEN VERKENNINGSVLUCHT. ZE WILLEN ERACHTER KOMEN OF ZARATHOESTRA NOG LEEFT. VOORWAAR, LEEF IK NOG? ONDER MENSEN VOND IK HET GEVAARLIJKE DAN ONDER DIEREN, GEVAARLIJKE WEGEN GAAT ZARATHOESTRA. MOGEN MIJN DIEREN MIJ LEIDEN.’ TOEN ZARATHOESTRA DIT HAD GEZEGD, HERINNERDE HIJ ZICH DE WOORDEN VAN DE HEILIGE IN HET BOS, HIJ ZUCHTTE EN SPRAK TOT ZIJN HART: ‘WAS IK MAAR WIJZER! WAS IK MAAR DOOR EN DOOR WIJS ZOALS MIJN SLANG!’”

A. WELKE DIEREN ZIET ZARATHOESTRA VLIEGEN IN DE LUCHT?

B. WELK DIER IS WIJS EN WELK DIER IS TROTS? WAAROM DENK JE DAT?

C. WAT IS JOUW FAVORIETE DIER EN WAT MAAKT DEZE BIJZONDER?

D. WAAROM ZEGT ZARATHOESTRA: "ONDER MENSEN VOND IK HET GEVAARLIJKE DAN ONDER DIEREN"?

E. WAT IS WIJSHEID EIGENLIJK? EN HOE KUN JE WIJZER WORDEN?

LEVENSLLOOP

FRIEDRICH NIETZSCHE WORDT IN 1844 GEBOREN IN DUITSLAND IN HET PLAATSJE RÖCKEN (FOTO). ZIJN VADER KARL IS DOMINEE IN EEN KERK EN ZIJN MOEDER FRANZISKA VOEDT HEM CHRISTELIJK OP. FRIEDRICH NIETZSCHE HEEFT OOK EEN ZUSJE. ZIJ HEET ELIZABETH. ALS FRIEDRICH VIJF JAAR OUD IS STERFT ZIJN VADER EN EEN JAAR LATER STERFT OOK ZIJN KLEINE BROERTJE. FRIEDRICH IS HEEL SLIM EN HIJ VINDT TALEN ERG INTERESSANT. ALS HIJ OUDER WORDT KRIJGT HIJ BELANGSTELLING VOOR FILOSOFIE EN GAAT HIJ NIET MEER NAAR DE KERK. HIJ VRAAGT ZICH AF WIE ER EIGENLIJK BEPAALT WAT GOED OF FOUT IS. LATER WORDT HIJ PROFESSOR AAN EEN UNIVERSITEIT EN SCHRIJFT HIJ VEEL BOEKEN.

STRIP

TEKEN DRIE BELANGRIJKE DINGEN UIT HET LEVEN VAN NIETSCHE IN ONDERSTAANDE VAKKEN.

DOEN

MAAK EEN TWEELUIK (A4 LIGGEND - VOUWEN)

1. PAK EEN WIT PAPIER EN VOUW DEZE DUBBEL.
2. TEKEN AAN DE ENE KANT EEN ONTMOETING MET IEMAND DIE VOLSTREKT ANDERS DENKT DAN JIJ.
3. TEKEN AAN DE ANDERE KANT EEN ONTMOETING MET IEMAND DIE ER HEEL ANDERS UITZIET DAN JIJ.

GESPREK

ZIJN ER VERSCHILLEN TUSSEN DE TEKENINGEN. WELKE VERSCHILLEN ZIE JIJ?

BESPREEK JE TEKENING MET EEN KLASGENOOT EN KIJK WAT DE VERSCHILLEN ZIJN. LEG DAT OM DE BEURT AAN ELKAAR UIT. SUCCES!

VERDIEPING

DE TYRADE VAN DE KLUIZENAAR

'STELLETJE SLOME ANGSTHAZEN!! LAFFAARDS! JA! DAT ZIJN JULLIE, ALLEMAAL!

JULIE ZITTEN MET Z'N ALLEN LEKKER VEILIG BIJ ELKAAR OP EEN KLUITJE.

EN NATUURLIJK SUPER BANG ZIJN DAT JE IETS OVERKOMT. JA!! DOODGAAN IS

NATUURLIJK HET ALLERERGSTE WAT JE KAN OVERKOMEN. EN JA , DAN DOE JE MAAR NIETS' ZO BEGON ZAR ZIJN TIRADE VAN BOVENOP DE KALE HEUVEL. ER STOND EEN LANGE MAGERE MAN OP DE TOP VAN HET DORPSHEUVELTJE TE ZWAAIEN MET ZIJN ARMEN. EEN ADELAAR VLOOG CIRKELTJES BOVEN ZIJN HOOFD. EN ER HING IETS IN DE POTEN VAN DE ADELAAR, EEN SLAG??

ZAR ZAG ER ECHT VRESELIJK UIT. HIJ HAD HAAR TOT OP ZIJN BILLEN, EEN VIEZE LANGE BAARD. LORREN AAN ZIJN LIJF. HET WAS MAAR GOED DAT HIJ ZO VER WEG STOND, WANT WAT ZOU DIE VENT STINKEN! JAREN NIET GEWASSEN, IN HET WILD GELEefd MET DE DIEREN.

HET HELE DORP WAS UITGELOPEN OM DEZE GEK TE ZIEN. ZE KONDEN ZICH NOG HERINNEREN DAT HIJ VERTROK.

JAREN GELEDEN DE BERGEN IN, ALLEEN. DE MEESTE MENSEN UIT HET DORP HADDEN GEDACHT DAT HIJ HET NIET ZOU OVERLEVEN. HIJ ZOU OP ZOEK GAAN NAAR ZIJN HOGERE

IK. NOU DAAR WAS IE DAN. JA! HOOG OP DIE HEUVEL, VIES, STIKENDE EN OUD! 'KIJK

NAAR DEZE DIEREN DIE IK HEB LEREN KENNEN! ZIJ ZIJN MIJN VRIENDEN GEWORDEN, ZIJ VREZEN NIETS, ZIJ LEVEN ALS HELDEN, ALS SUPERWEZENS. ZIJ HEBBEN MIJ NIET GEDOOD, ZIJ ZIJN MIJ TOT EEN VOORBEELD.'

"EN JULLIE DAAR, STELLETJE SCHAPEN, WIE VOEDT JULLIE? WACHTEN TOT JE EEN STUKJE BROOD WORDT TOEGEWORPEN? UIT DE HEMEL ZEKER? ZIT JE DAAR UIT ANGST TE LEVEN?? ZO ZAL JE NOOIT JE WARE MENSHEID KENNEN. JE BENT AL DOOD VOOR JE GESTORVEN BENT!"

ZAR LACHTE GRIMMIG EN HARD. HET BULDERDE EN KWAM ALS EEN DONDERBUI OVER DE MENSEN HEEN. EN JA HET GING NOG ECHT REGENEN OOK. DUS DE MENSEN MENIGTE DROOP LANGZAAM AF VAN HET OPEN VELDJE. 'KOM', ZEI DE OUDE VROUW TEGEN HAAR DOCHTER, 'WE GAAN NAAR BINNEN. MIJN BENEN DOEN ZEER. IK HEB AL LANG GENOEG GESTAAN VOOR EEN OUD MENS. GA JIJ MAAR EEN LEKKER HAPJE VOOR MIJN ZIELIGE OUDE LIJF MAKEN. EN STOOK DE KACHEL OP BINNEN. IK MOET OPPASSEN DAT IK NIET ZIEK WORD. JA, IK WEET HET IK BEN EEN ZIELIGE, HULPBEHOEVENDE OUDE VROUW. HEB RESPECT VOOR DE OUDERDOM!'

INLEVING

A. WAT ZOU JIJ DOEN ALS ER ZO'N KLUIZENAAR INEENS OP STRAAT STOND?

B. NOEM MINSTENS 3 DINGEN DIE JE ZOU DOEN. WAAROM?

ONDERZOEK

A. WAAROM IS DE KLUIZENAAR ZO BOOS? WAT DENK JIJ?

B. HELPT HET OM ANDEREN TE OVERTUIGEN DOOR BOOS TE ZIJN? WAT DENK JIJ? KUN JE EEN VOORBEELD GEVEN WAARIN DAT WEL OF NIET HELPT?

C. WELKE EMOTIE ZOU JIJ GEBRUIKEN OM EEN ANDER TE OVERTUIGEN? WAAROM, LEG EENS UIT?

D. WAT VIND JIJ DE BESTE MANIER OM IEMAND ANDERS TE OVERTUIGEN?

FILOSOFIE

VERSTERK JE WILDE IK

NIETZSCHE ZEGT DAT ER IN IEDER MENS TWEE KRACHTEN STRIJDEN. EEN RUSTIGE KRACHT (DIE NOEMT HIJ APOLLINISCH) EN EEN WILDE KRACHT (DIE NOEMT HIJ DIONYSISCH). MET DE RUSTIGE KRACHT BEDOELT NIETZSCHE DAT ER REGELMAAT, ORDE EN STRUCTUUR IS. MET DE WILDE KRACHT BEDOELT NIETZSCHE DAT ER CHAOS, ONREGELMAAT EN CREATIVITEIT MAG ZIJN. DEZE TWEE KRACHTEN KUN JE VOEDEN DOOR IN JE LEVEN STEEDS EEN KEUZE TE MAKEN VOOR DE ENE OF ANDERE KRACHT IN JOU. VOLGENS NIETZSCHE KUN JE MET DE WILDE KRACHT UITGROEIEN TOT EEN SUPERMENS.

A. WELKE TWEE KRACHTEN STRIJDEN VOLGENS NIETZSCHE IN IEDER MENS?

B. BEN JE HET MET NIETZSCHE EENS DAT DE WILDE KRACHT ONTWIKKELEN BELANGRIJKER IS DAN DE RUSTIGE KRACHT? WAAROM VIND JE DAT?

C. BESCHRIJF VOORDELEN EN NADELEN VAN DE TWEE KRACHTEN.

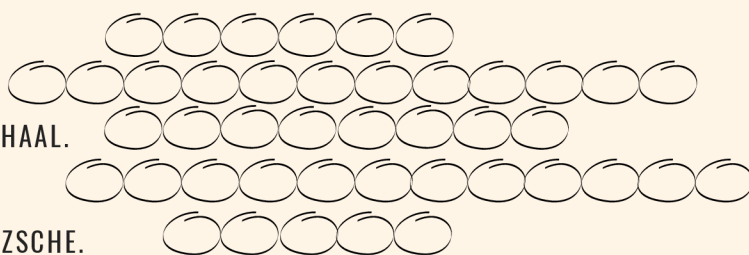
VOORDEEL VAN DE RUSTIGE KRACHT

NADEEL VAN DE RUSTIGE KRACHT

TERUGBLIK

1. GEBOORTEPLAATS VAN NIETZSCHE.
2. HOOFDPERSOON UIT HET VERHAAL.
3. SYMBOOL VAN DE SLANG UIT HET BOEKTEKST VERHAAL.
4. DAAR WORDT NIETZSCHE LATER PROFESSOR.
5. DE BELANGRIJKSTE KRACHT IN JOU VOLGENS NIETZSCHE.

CRYPTO 2.2 + 2.11 + 1.5 + 4.2 + 5.4 =

DOEN

INTERVIEW

ONDERZOEKSVRAAG: WIE BEPAALT WAT HET GOEDE IS OM TE DOEN?

1. MAAK EEN GROEPJE VAN DRIE OF VIER.
2. VERDEEL DE ROLLEN VAN JOURNALIST - DE TWIJFELAAR - DE GELOVIGE - DE TIRADE VOERDER.
3. IEDERE SPREKER SCHRIJFT OP EEN PAPIER EEN KORTE EIGEN TEKST OVER DE ONDERZOEKSVRAAG.

DE JOURNALIST VRAAGT NA HET OPSCHRIJVEN VAN DE TEKST AAN DE ANDERE SPELERS:
WIE BEPAALT WAT HET GOEDE IS OM TE DOEN? WAAROM IS DAT ZO? KAN DAT VERANDEREN? WAT ALS NIEMAND HET EENS IS MET IEMAND ANDERS? KAN JE JE IDEEEN MET SCHELDEN EN TIEREN AFDWINGEN?
JE ANTWOORDT NIET MET JE EIGEN MENING, MAAR VANUIT DE ROL DIE JE HEBT GEKREGEN. SUCCES!